

Document de ședință

B9-0500/2023

8.12.2023

PROPUNERE DE REZOLUȚIE

depusă pe baza declarațiilor Consiliului și Comisiei

în conformitate cu articolul 132 alineatul (2) din Regulamentul de procedură

referitoare la cea de-a 30-a aniversare a criteriilor de la Copenhaga: un nou impuls pentru politica de extindere a UE
(2023/2987(RSP))

Dacian Cioloș, Dacian Cioloș, Petras Auštrevičius, Nicola Beer, Bernard Guetta, Vlad Gheorghe, Nathalie Loiseau, Karen Melchior, Javier Nart, Dragoș Pîslaru, María Soraya Rodríguez Ramos, Ramona Strugariu, Dragoș Tudorache, Hilde Vautmans
în numele Grupului Renew

Rezoluția Parlamentului European referitoare la cea de-a 30-a aniversare a criteriilor de la Copenhaga: un nou impuls pentru politica de extindere a UE (2023/2987(RSP))

Parlamentul European,

- având în vedere rezoluțiile sale anterioare referitoare la extinderea UE, Balcanii de Vest și Europa de Est,
- având în vedere Tratatul privind Uniunea Europeană, în special articolul 2, articolul 4 alineatul (3), articolele 7 și 49, precum și Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolele referitoare la respectarea, protejarea și promovarea democrației, a statului de drept și a drepturilor fundamentale în Uniune,
- având în vedere Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene,
- având în vedere concluziile președinției Consiliului European de la Copenhaga din 21 și 22 iunie 1993, cunoscute și sub denumirea de „criteriile de la Copenhaga”,
- având în vedere concluziile Consiliului Afaceri Generale din 29 și 30 aprilie 1997 privind aplicarea condiționalității în vederea elaborării unei strategii coerente a UE pentru relațiile cu țările din regiunea Balcanilor de Vest,
- având în vedere declarația adoptată la summitul UE-Balcanii de Vest, care a avut loc la Salonic la 21 iunie 2003, privind perspectivele țărilor din Balcanii de Vest de aderare la Uniunea Europeană,
- având în vedere recomandarea sa din 23 noiembrie 2022 adresată Consiliului, Comisiei și Vicepreședintelui Comisiei/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate privind noua strategie de extindere a UE¹,
- având în vedere rezoluția sa din 22 noiembrie 2023 referitoare la proiectele Parlamentului European de revizuire a tratatelor²,
- având în vedere concluziile Consiliului European din 23 și 24 iunie 2022 și 29 și 30 iunie 2023,
- având în vedere Strategia globală a UE din 2016, conform căreia o politică de extindere credibilă constituie o investiție strategică în securitatea și prosperitatea Europei și a contribuit deja în mare măsură la instaurarea păcii în zonele care, anterior, au fost devastate de război,
- având în vedere principiile fondatoare ale Uniunii Europene, inclusiv angajamentul față

¹ JO C 167, 11.5.2023, p. 105.

² Texte adoptate, P9_TA(2023)0427.

- de democrație, statul de drept și respectarea drepturilor omului,
- având în vedere cererea de aderare la UE adresată de Ucraina la 28 februarie 2022, urmată de acordarea statutului de țară candidată de către Consiliul European la 23 iunie 2022,
 - având în vedere comunicarea Comisiei din 8 noiembrie 2023 intitulată „Comunicarea din 2023 privind politica de extindere a UE” (COM(2023)0690),
 - având în vedere articolul 132 alineatul (2) din Regulamentul său de procedură,
- A. întrucât extinderea este una dintre cele mai de succes politici ale Uniunii, reprezentând o investiție geopolitică strategică și orientată spre viitor în pace, securitate, stabilitate, cooperare și prosperitate pe continentul european;
- B. întrucât, în urmă cu mai bine de 30 de ani, la 21 și 22 iunie 1993, cei 12, pe atunci, șefi de stat și de guvern ai UE s-au întâlnit la Copenhaga și au adoptat un set de criterii pentru aderarea la UE, inclusiv în ceea ce privește democrația, statul de drept, drepturile omului, o economie de piață și capacitatea de a pune efectiv în aplicare acquis-ul UE;
- C. întrucât Uniunea se întemeiază pe valorile democrației, statului de drept și respectării drepturilor omului, care fac parte din criteriile de la Copenhaga și pe care toate statele membre au obligația să le respecte în orice moment; întrucât mecanismul UE privind statul de drept a fost conceput pentru a asigura protejarea eficace și coerentă a statului de drept în toate statele membre;
- D. întrucât extinderea este un proces reciproc avantajos, care a promovat în mod eficace reforme cuprinzătoare și a încurajat transformarea democratică în țările candidate și potențial candidate; întrucât valorile de extindere anterioare au consolidat cu succes piața unică, au stimulat creșterea economică și au sporit influența UE la nivel mondial;
- E. întrucât UE trebuie să tragă învățăminte importante din extinderile anterioare, care arată că este nevoie de o condiționalitate sporită, punerea în aplicare deplină a reformelor, mecanisme eficace de monitorizare și alinierea deplină a țărilor candidate și potențial candidate la obiectivele și acțiunile politicii externe și de securitate a UE;
- F. întrucât extinderea și aprofundarea UE sunt procese paralele și este esențial ca acestea să fie corelate; întrucât o reformă a structurilor de guvernare ale UE, inclusiv simplificarea procedurilor de luare a deciziilor, este deja necesară în componența actuală a UE și este o condiție prealabilă necesară pentru funcționarea adecvată și eficientă a unei Uniuni Europene extinse; întrucât o UE reformată și mai funcțională este atât în interesul statelor membre actuale, cât și al celor viitoare;
- G. întrucât războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei a schimbat în mod semnificativ peisajul geopolitic și a dat un nou sens geostrategic extinderii Uniunii Europene, arătând că politica de extindere a UE este și mai importantă și mai urgentă ca instrument strategic pentru a proteja și a promova pacea, securitatea, stabilitatea, cooperarea și valorile democratice pe continentul european;
- H. întrucât credibilitatea și eficacitatea politicii de extindere depind de voința politică

efectivă și de angajamentul demonstrat de țările candidate, precum și de capacitatea UE de a asigura un proces de aderare echitabil, riguros și transparent, recunoscând, în același timp, circumstanțele unice și progresele individuale ale fiecărei țări candidate; întrucât acest lucru ar trebui să combine un accent puternic pe aspectele fundamentale, și anume statul de drept, standardele democratice, drepturile și libertățile fundamentale și reformele economice, și pe alinierea politicii externe și a orientării în materie de securitate cu introducerea treptată a țărilor candidate în diferite sectoare ale UE, pentru a susține dinamica reformelor și a permite cetățenilor să vadă din timp beneficiile extinderii; întrucât, dacă nu se înregistrează progrese, ar trebui să fie reversibilă introducerea treptată și sectorială pentru a consolida credibilitatea procesului;

- I. întrucât negocierile de aderare ar trebui să țină seama de reflecțiile în curs despre viitorul politicilor UE, astfel încât reformele puse în aplicare de țările candidate să fie coerente și să le ajute să se pregătească în mod adecvat pentru perspectiva pe termen lung a politicilor UE;
 - J. întrucât comunicarea eficace și permanentă cu cetățenii din statele membre ale UE și din țările candidate sunt esențiale pentru menținerea sprijinului public pentru procesul de extindere;
 - K. întrucât capacitatea UE de a aborda probleme precum schimbările climatice, riscurile în materie de securitate cibernetică și amenințările la adresa sănătății publice ar fi consolidată prin integrarea țărilor candidate în cadrul de politică european,
1. își exprimă angajamentul ferm față de politica de extindere ca instrument-cheie pentru promovarea păcii, securității, stabilității, cooperării și a valorilor comune în Europa, precum și față de criteriile de la Copenhaga, care reprezintă setul esențial de criterii pentru aderarea la UE;
 2. își reafirmă susținerea față de viitoarea aderare a țărilor candidate la UE; consideră că extinderea UE ar reprezenta o investiție geostrategică într-o Europă unită și puternică;
 3. salută pachetul de extindere al Comisiei din 2023 și recomandarea pozitivă a Comisiei de a începe negocierile de aderare cu Ucraina și Republica Moldova; invită Consiliul European să urmeze exemplul Comisiei și să decidă începerea negocierilor de aderare cu cele două țări în cadrul reuniunii sale din decembrie 2023; salută eforturile depuse de autoritățile din țările candidate de a avansa agenda lor de reforme și le încurajează să își intensifice eforturile pentru a progresa în direcția aderării la UE, în conformitate cu recomandările Comisiei;
 4. solicită UE și statelor sale membre să consolideze capacitatea UE de a acționa prin reformarea procesului decizional, inclusiv prin introducerea votului cu majoritate calificată, și prin asigurarea funcționării eficiente a unei Uniuni extinse în ansamblu, în paralel cu negocierile de aderare cu țările candidate, astfel încât UE să fie pregătită să primească noi membri într-un termen rezonabil; solicită un dialog larg și incluziv între statele membre ale UE pentru a reconcilia diferențele dintre statele care susțin extinderea și statele reticente, promovând un consens care să recunoască necesitatea atât a extinderii, cât și a reformei tratatelor;
 5. subliniază că aderarea la UE trebuie să fie întotdeauna o procedură bazată pe merit, prin

care fiecare solicitant este evaluat pe baza meritelor proprii în îndeplinirea criteriilor de la Copenhaga, în special a celor de asigurare a respectării depline a drepturilor omului, a democrației și a statului de drept; evidențiază caracterul absolut prioritar al întăririi statului de drept, care rămâne una dintre condițiile capitale pentru aderarea la UE, în toate țările candidate și potențial candidate, astfel încât extinderea UE să asigure întărirea Uniunii și a pieței sale unice, și nu să le slăbească;

6. invită Comisia să asigure în continuare eficacitatea, echitatea și transparența procesului de aderare, inclusiv în ceea ce privește evaluarea progreselor înregistrate de țările candidate în îndeplinirea criteriilor de la Copenhaga;
7. își reiterează apelul adresat Comisiei de a evalua în mod oficial țările în curs de aderare în cadrul mecanismului UE privind statul de drept, cu scopul de a oferi o imagine obiectivă și clară a situației actuale, pentru a preveni o lipsă persistentă a progreselor, deficiențele grave și regresele; își reiterează totodată apelul adresat Comisiei de a crea o legătură directă între rapoartele anuale privind statul de drept, printre alte surse, și mecanismul de condiționalitate privind statul de drept;
8. este ferm convins că alinierea la obiectivele și acțiunile politicii externe și de securitate a UE este o necesitate fundamentală pentru țările candidate și potențial candidate; solicită UE și statelor sale membre să accelereze integrarea țărilor care demonstrează o orientare strategică și un angajament ferm față de reformele legate de UE, consolidarea democratică, valorile fundamentale și alinierea la politica externă și de securitate;
9. invită UE și statele sale membre să se implice activ în soluționarea conflictelor și în promovarea relațiilor de bună vecinătate în Balcanii de Vest și în regiunea Parteneriatului estic și să continue să joace un rol proactiv în rezolvarea problemelor bilaterale nesoluționate și în încurajarea cooperării regionale între țările candidate;
10. își reiterează solicitarea să se asigure o interacțiune inovatoare, complementară și flexibilă între punerea în aplicare a actualelor acorduri, cum ar fi acordul de asociere, și procesul de negociere în vederea aderării, ceea ce va favoriza integrarea treptată a țărilor candidate pe piața unică a UE, pe baza unui plan de acțiuni prioritare și a programelor sectoriale relevante, și le va oferi acces la fondurile UE corespunzătoare, astfel încât cetățenii lor să beneficieze de avantajele aderării pe toată durata procesului, nu doar la finalizarea acestuia; consideră că această participare treptată la fondurile și programele UE trebuie să fie reversibilă în cazul în care o țară candidată nu își respectă angajamentele;
11. invită Comisia să adapteze negocierile de aderare pentru a ține seama de reflecțiile în curs și de perspectivele de reformă pe termen lung ale politicilor UE;
12. încurajează Comisia să exploreze mecanisme inovatoare de cooperare cu țările candidate, inclusiv inițiative comune de investiții, colaborare în domeniul cercetării și schimburi în sectorul educației, pentru a aborda problemele comune;
13. invită UE și statele sale membre să își intensifice în mod semnificativ angajamentul public și să îmbunătățească eforturile de comunicare strategică pentru a informa și a implica cetățenii atât din statele membre ale UE, cât și din țările candidate în legătură cu beneficiile și dificultățile politicii de extindere; invită autoritățile țărilor în curs de

aderare să contribuie pe deplin la aceste eforturi;

14. solicită UE și statelor sale membre să sprijine în continuare alfabetizarea mediatică și independența mass-mediei, precum și societatea civilă din țările candidate și potențial candidate și să le sprijine în lupta lor împotriva manipulării informațiilor și a ingerințelor străine răuvoitoare pentru a consolida instituțiile și valorile democratice;
15. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei, Vicepreședintelui Comisiei/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, guvernelor și parlamentelor statelor membre, precum și guvernelor și parlamentelor țărilor candidate.